

Policy för politiskt förtroendevaldas arbetsmiljö

Policy

Diarie-/dokumentnummer: KS2019/1647
Ersätter tidigare beslut: KS2016/1378
Beslut: 2019-12-05 Kommunfullmäktige § 304/2019
Giltighetstid: 2023-12-31
Dokumentansvarig: HR-chef
Senast uppdaterad av: Rebecka Barkinge, Alexandra Löfstrand



Policy för politikers arbetsmiljö

Som förtroendevald försvarar du i varje stund yttrandefrihet och demokrati. Samtidigt är du en offentlig person och kan utsättas för indirekta och/eller direkta hot, trakasserier eller kränkande särbehandling. Det kan vara föranlett av förestående beslut eller redan fattade beslut där medierapportering eller diskussioner på sociala medier har skett i en viss fråga som föranleder personer att rikta sitt hat, sin besvikelse och ilska mot förtroendevalda som delaktiga.

Denna policy är utformad som en princip för politikens arbetsmiljö och ytterst säkerställandet av demokratin.

Dessa övergripande policy kopplas också till dokumentet "Riktlinjer för politiskt förtroendevaldas arbetsmiljö" Dessa styrdokument ska ses som ett stöd till dig som Förtroendevald för motverka att våld, hot, hat, trakasserier eller kränkande särbehandling leder till att du som förtroendevald väljer tystnad eller att avsluta dina politiska uppdrag.

Bakgrund

Kommunstyrelsen är som arbetsgivare ytterst ansvarig för arbetsmiljön för anställda i Kungälv Kommun. Arbetsmiljölagen och dess förordningar reglerar roller och ansvar, *lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö*¹. Sedan 2016 finns en ny föreskrift från Arbetsmiljöverket gällande psykosociala arbetsmiljön, där arbetsgivaren fått ett ökat ansvar för att verka för en god organisatorisk och social arbetsmiljö.

Utgångspunkten är att i Kungälv Kommun ska alla kunna arbeta på en trygg och säker arbetsplats. Arbetsgivaren har huvudansvaret för arbetsmiljön och ska med ett systematiskt arbetsmiljöarbete kartlägga, riskbedöma och vidta åtgärder för att förebygga situationer som negativt påverkar den fysiska och/eller psykosociala arbetsmiljön. Det innebär en strukturerad process som förhåller sig till hur ansvarig agerar och hur det följs upp.

Kungälv Kommuns medarbetare har ansvar att anmäla om någon blir utsatt och vara aktiva i arbetsmiljöarbetet. Förtroendevalda skall ha ett gott bemötande gentemot kommunens arbetare och har ansvar enligt beslutad *handlingsplan vid kränkande särbehandling och trakasserier*². Kungälv Kommun har enligt handlingsplanen nolltolerans mot all form av kränkande särbehandling. Det saknas ett systematiskt arbete för den politiska arbetsmiljön i enlighet med den som gäller för anställda.

Förtroendevalda omfattas formellt inte av arbetsmiljölagen. Enligt Kommunfullmäktiges beslut har 1:e vice ordförande i Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen "ett särskilt ansvar för arbetsmiljöfrågor för förtroendevalda.." ³ Detta ansvar tydliggörs nu i detta styrdokumentet "Policy för politisk arbetsmiljö".

Alla i organisationen har ansvar för sin egen arbetsmiljö och säkerhet och har en skyldighet att ta del av information/instruktioner inom området och rapportera eventuella säkerhetsrisker.

Politiken ska omfattas av ett systematiskt arbetsmiljöarbete

Hot, våld och kränkande särbehandling mot förtroendevalda är ett demokratiproblem som kan leda till att politiker tvekar inför beslut, blir påverkade i sitt beslutsfattande, avslutar sina uppdrag eller väljer att inte engagera sig i vissa politiska frågor. Det kan också försvåra rekryteringen av nya politiker samt påverka hur tillgängliga de förtroendevalda blir gentemot medborgarna. En tyst acceptans och normförskjutning har redan skett då förtroendevalda idag accepterar att de är mer utsatta för hot, våld och trakasserier än andra grupper i samhället, och SKL förordar en skärpt strafflagstiftning för förtroendevalda och andra med demokratiska uppdrag.

Mot bakgrund av ovanstående är det av vikt att det finns handlingsberedskap i kommunen för att förebygga respektive hantera hot, våld, trakasserier och kränkande särbehandling mot förtroendevalda.

¹ Arbetsmiljölagen (1977:1160 1kap, 1§)

² Handlingsplan vid kränkande särbehandling och trakasserier Dnr KS2014/1689

³ Dnr KS2013/1472 Förslag till förändringar i den politiska organisationen

Principer för Kungälv kommun politiskt förtroendevaldas arbetsmiljö

- Kungälv kommun accepterar inte att förtroendevalda i sitt uppdrag utsätts för kränkande särbehandling, trakasserier, hot eller våld. Om detta ändå sker ska detta alltid hanteras i enlighet med Riktlinjer för politiskt förtroendevaldas arbetsmiljö.
- Politiken ska omfattas av ett systematiskt arbetsmiljöarbete, i så stor utsträckning som möjligt i enlighet med arbetsmiljölagen.
- Alla förtroendevalda ska ges utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete och gällande styrdokument, Handlingsplan vid kränkande särbehandling och trakasserier samt Policy och Riktlinjer för politiskt förtroendevaldas arbetsmiljö.
- Anmälningar görs inte via KIA utan ska gå till gruppledare samt ordförande för respektive parti. Princip och utfall utvärderas årligen av Demokratiberedningen, som redovisar till Kommunfullmäktige.
- Alla förtroendevalda ges rätt till stöd vid och efter en händelse. Det gäller särskilt de med ansvarsroll ordförande och vice ordförande. Detta ska ske enligt styrdokumentet "Riktlinjer för politisk arbetsmiljö".

¹ Arbetsmiljölagen (1977:1160 1kap, 1§)

² Handlingsplan vid kränkande särbehandling och trakasserier Dnr KS2014/1689

³ Dnr KS2013/1472 Förslag till förändringar i den politiska organisationen